

υπουργείας του έπεισθη ότι δεν είναι απόλυτον τὸ δικαίωμα. Ἐξοδεύει δὲ μισὴν ὥραν εἰς ἐπιχειρήματα δέκα λεπτῶν τὸ πολύ, ἀπαξ μόνον διακοπεῖς ὑπὸ τοῦ ἀπαραιτήτου, *Κύριε πρόεδρε τὸν λόγον!* τοῦ Παλαμήδου, ἀπαραιτήτου πλέον εἰς τοὺς λόγους τοῦ Δεληγιάννη, ὅσω καὶ ἡ μακρηγορία του. Ὁ κ. Μίλησις πρῶτην φορὰν ἀναβαίνει τὸ βῆμα ἐν τῇ παρουσίᾳ συνόδῳ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ μὲ τὴν ὀξύτατην φωνήν του τὰ ἐναντία, περὶ τοῦ μὴ περιορισμένου δικαιώματος. Ὁ κ. Μίλησις ἀνομολογεῖται ὡς εἰς τῶν εὐφραδестέρων ῥητόρων μας· ἐν τούτοις ἐξομολογοῦμαι ὅτι πρῶτην φορὰν ἀκροασθεὶς αὐτοῦ δὲν ἠδυνήθην εἰσέτι νὰ διακρίνω τὸν μίτον τῆς εὐφραδειας του· καλλίτερα διέκρινα τὴν μύτη του· ἐλπίζω εἰς τὸ μέλλον.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας προὔμαχσε καὶ ἐκεῖνος φυσικὰ ὑπὲρ τοῦ ἀπολύτου. Ποία γοργότης λόγου! εἶνε ἐν εἶδος Σουρῆ τοῦ βήματος.

Ἄλλ' ἀκούσατε διὰ νὰ γελάσετε, ποίαν σημασίαν λαμβάνουσιν αἱ λέξεις ἐν τῇ ἐπισήμῳ γλώσσῃ τῶν ὀργάνων· ὁ Λομβάρδος ἀπαντῶν εἰς ἐπερώτησιν περὶ τῶν διδασκάλων, τοὺς ὁποίους, ἔπαυσε μᾶς ἀποκαλύπτει ὅτι ἂν ἡ φράσις πρὸς καταλληλοτέραν τοποθέτησιν, ἢ τεθεῖσα εἰς τινα ἔγγραφα ἀπολύσεως δημοδιδασκάλων, δὲν ἐξετελέσθη, εἶνε διότι ἐγγράφῳ μόνον ὅσον ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο χωρὶς αἰτίας, πρὸς διάκρισιν τῶν ἄλλων τὰς ὁποίας εἶχε προκαλέσει μία αἰτία!

Κουτρούλης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀπόψε παρατηρήσατε τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ φύλλου, πα-

ρασταθῆσεται ἐν τῷ Θεάτρῳ Ἀθηνῶν ὁ φοβερὸς Μάκμπεθ τοῦ Σαίξπηρ. Ἄν δὲν ἀπατώμεθα, πρῶτην φορὰν τὸ καταπληκτικὸν αὐτὸ δράμα παριστάνεται ἐπὶ ἐλληνικῆς σκηνῆς, ἴσως διότι δὲν ὑπῆρχεν ἐλληνικὴ μετάφρασις. Ἄλλον λόγον δὲν θέλομεν νὰ ἀναφέρωμεν, διότι συνήθως οἱ Ἕλληνες ἡθοῖοι πρὸ οὐδενὸς δραματικοῦ χαρακτήρος ποιοῦνται.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Μάκμπεθ ὑποδύεται ὁ θιασάρχης κ. Λεκατσᾶς. Καὶ πάντες θὰ ἔχωμεν τὴν περιέργειαν νὰ κρίνωμεν ἂν καὶ πρὸ τοῦ Μάκμπεθ ἀρμόζωνται τόσον καλῶς αἱ ιδιότητες τοῦ Ἕλληνος καλλιτέχνου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν Ἀμπλετ.

Τὸ δράμα εἶνε μεταφρασμένον ὑπὸ τοῦ κ. Βικέλλα, εἰς γλῶσσαν ῥωμαλεάν καλλιτεχνικὴν, χωρὶς παρακειμένους καὶ ὑπερσυντελικούς, χωρὶς θερειανούς καὶ δευτέρους μέλλοντας.

Αἱ σκηνογραφίαι πάλιν νεώταται, ἀκτινοβόλοι καὶ ὅλη ἡ διασκευὴ τοῦ δράματος γνησίως ἐγγλέικη.

Οἱ ἡθοῖοι σχεδὸν ὅλοι θὰ λάβωσι μέρος, διότι ὁ θίασος τώρα εἶνε ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων ἐλληνικῶν θιάσων ἀφοῦ καὶ ὁ κωμωδὸς χαρακτήρων κ. Λαζαρίδης, μετὰ τῆς ἀμιμήτου καὶ χαριτωμένης εἰς τὰ πρεσβυτικά πρόσωπα κυρίας του, προσεχώρησεν εἰς τὸν θίασον καὶ ὁ διὰ τὰς λεπτὰς κωμωδίας κάλλιστος κ. Ζάνος.

Ἄς ἐλπίσωμεν λοιπὸν ὅτι τὸ θέατρον θὰ εἶναι πεπληρωμένον κυρίως δὲ ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι οἱ κύριοι ἰδιοκτητὰι τῶν θεωρείων θὰ προσέλθουν οἰκογενειακῶς, καθόσον ἀπὸ τοῦδε σᾶς προειδοποιούμεν ὅτι θὰ ταραχθοῦν αἱ σχέσεις τοῦ **Μὴ Χάνεσαι** μετὰ τοῦ ὠραίου φύλλου.

Λυπούμεθα πολὺ διότι, τὸ περὶ Λουὶ Μπλάν ἄρθρον, ἂν καὶ ἐγκαίρως λαβόντες δὲν κατορθώσαμεν νὰ δημοσιεύσωμεν σήμερον, προστοιχειοθετηθείσης ἄλλης ὕλης. Διὰ τοῦτο θὰ τὸ ἔχωμεν εἰς τὸ φύλλον τῆς Πέμπτης.

- Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ Μορώζης.
- Ἐγὼ ἤθελα νὰ ἐβουτούσα.
- Τοιαύτην ὥραν;
- Μὲ τὸ πυροφάνι, εἶναι ὠραῖον.
- Ἀλλὰ προτιμῶ τὸ κρασολουτρὸν τῆς Κοκκινούσας.
- Καλὸν εἶναι, ἀλλὰ κοστίζει.
- Ὅχι, τόσο ἀκριβῆ, εἶπεν ὁ Μορώζης.
- Διὰ νὰ γεῖνῃ καθὼς πρέπει, δὲν ἀρκοῦν τὰ δέκα φλωρία τοῦ Μαύρου.
- Πῶς δηλαδὴ;
- Νὰ χύσῃ ἡ Κοκκινούσα δέκα βαρέλλας κρασι μέσα εἰς ἕνα κάδον, καὶ νὰ βουτηξώμεν καὶ οἱ δύο ἐκεῖ μέσα.
- Πῶ πῶ πῶ!
- Τὸ κάμωμεν;
- Λυποῦμαι τὰ πέντε φλωρία μου.
- Λοιπὸν, τότε θὰ κάμωμεν τὸ ἄλλο, εἶπεν ὁ Σκιαχτής.
- Ποῖον ἄλλου;
- Νὰ ὑπάγωμεν νὰ βουτηξώμεν εἰς τὰ μαθημένα μας.
- Ἀλλὰ μὲ τέτοιο μεθύσι!
- Τόσον καλλίτερα! Σήκω, εἶπεν ὁ Σκιαχτής, βιάζω τὸν Μορώζην νὰ ἐγερθῇ.
- Εἶσαι παράξενος, ἀλλ' ἄς εἶναι, εἶπεν ὁ Μορώζης.
- Θὰ ἀνάψωμεν τὸ πυροφάνι νὰ κυττάξωμεν δι' αὐτοῦ τὸν πνιγμένον, εἶπεν ὁ Σκιαχτής. Καὶ ἂν τὸν εὕρωμεν, θὰ συνθηκολογήσωμεν.

- Μὲ ποῖον;
- Μὲ τὸν Μαῦρον καὶ μ' ἐκεῖνον ὁποῦ τὸν ἔστειλε. Νομίζεις ὅτι θὰ τὸν δώσω διὰ πενήντα φλωρία; εἶπεν ὁ Σκιαχτής, θέλω νὰ κεντήσῃ τὴν χορδὴν τῆς φιλαργυρίας παρὰ τῷ Μορώζ.

— Καλὰ λέγεις. Αὐτὴ εἶναι δουλειὰ τοῦ σκώου.

Καὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ καπηλείου. Διευθύνθησαν πρὸς μικρὸν τινα νεώσοικον κείμενον ἐπὶ τῆς ἐγγύς προκυμαίας. Ὁ Σκιαχτής ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ κλειδίον καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν. Ἰσχυρὰ ὁσμὴ πίσης καὶ ἀσφάλτου προσέβαλε τὴν ὄσφρησίν των. Ὁ Μορώζης ἀνῆψε διὰ πυροβόλου κηρίον τι καὶ ἔλαβεν ἐκ τοῦ ἔνδον τοῦ νεωσοίκου δύο κώπας, ἀρκετὸν δαδίον καὶ μίαν σιδηρὰν ἐσχάραν κυρτὴν ἔχουσαν μακρὰν καὶ καμπύλην λαβήν, ἣν οἱ ἀλιεῖς ὀνομάζουσι *πυροφάνι*.

Ἐβουραν λέμβον τινα προσωρμισμένην εἰς τὴν προκυμαίαν, ἐπέβησαν ἐπ' αὐτῆς, ἔθηκαν τὰς κώπας ἐπὶ τῶν σκαλμῶν καὶ ἀπεμακρύνθησαν τῆς προκυμαίας κωπηλατοῦντες.

Ὁ Μορώζης ἦτο πολὺ εὐθυμος, ἂν καὶ ἄκων ἐβιάσθη νὰ μετὰσχῃ τῆς ἐκδρομῆς ταύτης.

Ὁ δὲ Σκιαχτής ἦτο σκυθρωπὸς καὶ ἐμορμουρίζεν ἀδιαλείπτως.

— Πενήντα φλωρία! ἔλεγεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ Μορώζης.

— Ἐν πτώμα! ἔλεγε μετὰξὺ τῶν ὁδόντων ὁ Σκιαχτής.

Ἐν Μιτιλήνῃ ἀπεβίωσε τὸσον νεαρὰ καὶ τὸσον πολυφίλτος ἐξ ἐπιλοχίου πυρατοῦ ἡ σύζυγος τοῦ κ. Γρηγορίου Βερναρδάκη καὶ ἀδελφῇ τοῦ τρυφεροῦ πωλητοῦ καὶ ἀγαπητοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δικηγόρου κ. Νίκου Καμπᾶ.

Πόσον εἴμεθα ἀκόμῃ ἀνυπολόγητοι! Ὅ,τι γίνεται ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅταν ἀδιαθετῇ ὁ Σουλτάνος, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ μάθῃ κἀνείς τὴν ἀλήθειαν, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐδῶ μὲ τὴν ἀσθένειαν τοῦ κ. Κουμουνδούρου.

Ἐρωτᾷς τρικουπικόν, ἂν μὲν εἶναι καλὸς κἀγαθὸς σοῦ λέγει:

— Ἄ! εἶναι πολὺ κακὰ!

Ἄν δὲ τύχῃ ὀλίγον *gratos*, σοῦ ἀπαντᾷ:

— Ξεύρεις, ἡμεῖς δὲν τολμῶμεν καὶ νὰ ἐρωτήσωμεν, μήπως παρεξηγηθῶμεν. Ἀλλά... νομίζω ὅτι δὲν πάει καλὰ.

Ἐρωτᾷς κουμουνδουρικόν, ἂν μὲν εἶναι ἐκ τῶν σοβαρῶν, σὲ διαβεβαίωσιν ὅτι

— Ἐκτὸς κινδύνου εἶναι.

Ἄν δὲ ὀλίγον θερμοκέφαλος:

— Μεθαύριο, σοὶ ἀπαντᾷ, ἔλα σ' τὴ Βουλὴ νὰ τὸν ἀκούσῃς.

Καὶ αὐτοὶ οἱ ἱατροὶ εἶναι διηρημένοι εἰς πολιτικοὺς ἱατροὺς καὶ μὴ τοιούτους.

Μὴ νομίσῃτε ὅτι οἱ μὴ τοιοῦτοι εἶναι στρατιωτικοί.

Πολιτικοὶ εἶναι οἱ ἱατροὶ τοῦ κόμματος.

Μὴ πολιτικοὶ οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς κόμμα, οἱ καθαροὶ ἐπιστήμονες

Φαντασθῇτε τώρα ἱατρικὸν συμβούλιον ἐξ ἱατρῶν τῶν δύο μερίδων καὶ φαντασθῇτε ἀκόμῃ τί κωμωδίαν μποροῦσε νὰ γράψῃ ὁ Μολιέρος, ἂν ὑπῆρχον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Κουμουνδούρου καὶ Τρικoupης.

ποῦ νὰ εὔρω ἐν πτώμα; Δὲν δύνανται τις νὰ κλέψῃ ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖον ἐν;

— Τί μουρμουρίζεις, φίλε μου; ἠρώτησεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε.

Καὶ μετ'ὀλίγον ἐπανελάβε τὸν ἀκατανόητον μονόλογόν του.

— Πενῆντα φλωρία, εἶπε πάλιν ὁ Μορώζης.

— Πενῆντα φλωρία, ἐφέλλιζεν ὁ Σκιάχτης. Δὲν εἶναι ἀνόητον νὰ φρονέσῃ τις τὸν σύντροφόν του, διὰ πενήντα φλωρία; Ἀλλὰ πῶς νὰ ζήσῃ τις; Οὔτε ἀπὸ τὸν διάβολον δὲν δύνανται νὰ δανεισθῇ πενήντα φλωρία. Ἐχω τριᾶντα χρόνους ὅπου ζῶ, ὡς φώκη, ὑποκάτω εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ποτέ μου δὲν ἀπέκτησα πενήντα φλωρία.

— Τί ὁμιλεῖς μόνος σου, Σκιάχτη, σύντροφέ μου; εἶπεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε, φίλε μου, ὁ διάβολος νὰ μᾶς πάρῃ, ἀπήντησεν ὁ Σκιάχτης.

Καὶ ἐξηκολούθουν ἐλαύνοντες τὰς κώπας.

— Ἡ γραῖα Κοκκινοῦ ἔχει δυνατὸν κρασοθάρελον, εἶπεν ὁ Κοκκίνης. Καὶ κρίμα, δὲν ἐπείραμεν μαζί μας μίαν φιάλην.

Ὁ Σκιάχτης ἐκ'ἔβην ὑπὸ τὴν πρῶραν τῆς λέμβου καὶ ἐξήγαγεν ξυλίνην βρύκαλιν.

— Πίε, φίλε μου Μορώζη ἀπὸ τὴν πλώσκαν, εἶπε. Μοῦ ἐπερίσσευσε προχθὲς τοῦτο τὸ κρασί.

Ὁ Κοκκίνης ἔλαβε τὴν πλώσκαν καὶ ἔπιεν:

Οὐχ ἤττον ἢ ἀνεξάρτητος κοινωνία ἐξεδήλωσε πολὺ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ὑγίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Τὸ δὲ κόμμα τοῦ ἀφ' ἧς ἡσθένησε, τὸν περιστοιχίζει ὡς τέκνα τὸν πατέρα. Παρατηρήθη πολὺ ἡ ἑλλειψὶς στοιχειώδους ἀσθενητοῦ τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, μὴ ἐπισκεφθέντος τὸν ἀσθενούντα προκατόχον του. Ὁ κ. Δεληγιάννης ἐξετέλεσε τὰ καθήκοντα αὐτὰ ὅχι πλέον τυπικῶς, ἀλλὰ μετὰ φιλικοῦ πόνου. Οἱ βασιλεῖς ἐπίσης μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος πληροφοροῦνται πάντοτε περὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἀσθενοῦς, ὅστις εὐτυχῶς εὐρίσκειται ἐκτὸς κινδύνου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ

Ο ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΤΟΥ Κ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Ἡ προσθήκη τοῦ μαθήματος τῆς **Συγκριτικῆς Μυθολογίας**, οὗ τὴν ὑφηγεσίαν ἀνέλαβεν ὁ κ. Πολίτης, δέον νὰ λογισθῇ ἐκ τῶν θετικῶν προόδων τῆς φιλοσοφικῆς κινήσεως τοῦ Πανεπιστημίου. Μυθολογία καὶ ἐπιστήμη! Ἐνωσις δηλαδὴ δύο πόλων τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀρνητικοῦ καὶ θετικοῦ. Καὶ ὅμως ἐκ τῆς ἐνώσεως αὐτῆς παράγεται ὁ σπινθὴρ! Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἄκρων λικνίζεται ὅλη ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἱστορίας αὐτῆς εἶναι: ὄνειρα, παρακρούσεις, χίμαιραι, νευρικαὶ παθήσεις καὶ ποίησις· τὸ δὲ τέλος: ἀνασκαφαί, πειράματα, λίθοι, ἐργαλεῖα παλαιοντολογικὰ, γλωσσολογία, ἐπιστήμη. Ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου εἰς τὸ ἐργαστήσιον τοῦ κ. Χρηστομάνου καὶ ἀπὸ τῆς περσικῆς θεότητος εἰς τὸ τηλεσκόπιον τοῦ κ. Σμιθ, ἐρευνῶντος τὴν διάβασιν τῆς Ἀφροδίτης πρὸ τοῦ Ἡλίου. Ἀπὸ τῆς σμίλης τοῦ Φειδίου, πλάττοντος ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος θεοτήτα πρὸς λατρείαν

— Εὔγε, φίλε μου Σκιάχτη· εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τῆς Κοκκινοῦς.

— Καλλίτερον ἀπὸ τῆς Κοκκινοῦς! ἐπανελάβε ψιθυρίζων ὁ Σκιάχτης. Ἀλλὰ ποῦ ὅστων διάβολον νὰ εὔρῃ τις τὸν πνιγμένον; Καὶ περισσεύει ἀπὸ τὴν φώκην καὶ ἀπὸ τὸ σκυλόφαρον· διὰ νὰ εὔρῃ καὶ ὁ Σκιάχτης ἓνα πνιγμένον; Ἀλλὰ νὰ γείνῃ τις πάλιν χειρότερος καὶ ἀπὸ τὸ σκυλόφαρον! νὰ φάγῃ τὸν φίλον του!

— Τί λέγεις πάλιν, καὶ μουρμουρίζεις μόνος σου, Σκιάχτη; εἶπεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε δὲν λέγω, εἶπεν ὁ Σκιάχτης.

Ὁ Μορώζης ἔπιε δις καὶ τρίς οἶνον, καὶ ἤρχισε νὰ τραγοῦδῃ. Ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν ἐκ τῆς προκυμιάς καὶ ἐφθασαν εἰς τινὰ ἀγκάλην, ὁ Σκιάχτης ἔλαβε τὸ δαδίον καὶ ἤναψε τὸ πυροφάνι. Λέμβος, θάλασσα καὶ ἀκτὴ κατε φωτίσθησαν θαμβητικῶς.

Ὁ Μορώζης ἔτριβε τὰ ὄμματα καὶ ἐκύτταζε μετὰ θαυμασμοῦ τὸν σύντροφόν του.

— Πολὺ φοβερὸν μοὶ φαίνεται τὸ πρόσωπόν σου, Σκιάχτη, τῷ εἶπε· δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ ὄψις σου.

— Ἄς μὴν ἔπινες πολὺ, Μορώζη. Τώρα μετ' ὀλίγον θὰ σοὶ φανῶ ὡς Γοργόνα τῆς θάλασσας.

— Ἄ, ἅγιε Μάρκε, βοήθα μας, εἶπεν ὁ Μορώζης κάμνων τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ.